

HRVATSKI *glasnik*

Godina XXIV, broj 10

13. ožujka 2014.

cijena 200 Ft

Croatiada 2014
Svečana dodjela
nagrada 17. likovnog
natječaja

Komentar

Preispitajmo svoju savjest

Pepelnicom ili Čistom srijedom (5.veljače) za katoličke vjernike počela je korizma, vrijeme četrdesetodnevne duhovne priprave za Uskrs, vrijeme promišljanja svoje vjere i pripadnosti Kristu, vrijeme pokore te nade u uskršnucu.

Za nas, pripadnike hrvatske narodnosti, to je ujedno i vrijeme promišljanja naše samobitnosti, pripadnosti hrvatskome narodu, dakako, i hrvatskoj zajednici u Mađarskoj, koju čine pojedinci, obitelji, crkvene zajednice, kulturne i ne udruge... Očuvanje katoličke vjere, materinske riječi, kulture, tradicija i običaja štitilo nas je na ovim prostorima više od tri stoljeća, pa i više, a na tome stoji i naša budućnost. Stoga moramo biti uporni u ostvarivanju svojih pojedinačnih i kolektivnih prava, i na mjesnoj, i na regionalnoj, i na državnoj razini.

Posebno je važno očuvanje hrvatskoga jezika u crkveno-vjerskom životu, bogoslužjima, obredima i raznim pobožnostima na hrvatskome jeziku. Bitno je da se to događa redovitošću primjerom danoj sredini, mjestu, župi. Pri tome je samo potrebno izraziti svoje potrebe na tome planu, a onda se izboriti za njih. U protivnom prevladat će jezik većinske sredine, kao što je to u mnogim župama, čak i u naseljima sa znatnom ili većinskom hrvatskom zajednicom. Dakako, teško je obnoviti, pokrenuti nešto što je odavno prestalo, desetljećima se nije njegovalo, a k tome ni župnik ne zna hrvatski.

Jesu li se ikada upitali, koliko je naselja, odnosno župa u kojima je hrvatska zajednica ravnopravno zastupljena? Koliko je župa u Mađarskoj gdje se služe redovite nedjeljne mise na hrvatskom jeziku? Koliko je naselja u kojima se razni obredi, krštenja, vjenčanja, ukopi obavljaju na našem jeziku?

Mislim da nije potrebno odgovoriti, svjesni smo žalosnih podataka, i još pogubnijega stanja.

S druge strane ima jedno naselje, ima jedna župa gdje se, nakon grubog krnjena stečenih prava, više od stoljeća čuva ravnopravnost hrvatske zajednice u župi, ravnopravnost hrvatskoga jezika u bogoslužju, u svim crkvenim obredima. Do danas se na hrvatskome jeziku obavljaju gotovo sve važnije pobožnosti, krštenja, vjenčanja, ukopi, duhovne priprave, iako je zajednica u stalnom opadanju. Zahvaljujući prije svega svjesnoj zajednici, svjesnim pojedincima. Ta zajednica može poslužiti uzorom, da je i nemoguće moguće. Čini se da je sve pitanje savjeti i upornosti.

Iskoristimo korizmu za preispitivanje svoje savjesti. Ne samo glede očuvanja materinskog jezika u crkveno-vjerskom životu nego i u osobnom, obiteljskom, dapače, i u odgojno-obrazovnom i društvenom životu hrvatske zajednice u Mađarskoj.

S. B.

„Glasnikov tjedan”

Jedanaest dana prije završetka roka registracije narodnosnih birača poradi ostvarivanja prava glasovanja na parlamentarnim izborima 6. travnja glasovanjem na narodnosnu listu svoje narodnosne zajednice, dakle 10. ožujka, u registru hrvatskih birača upisalo se 1325 građana Mađarske koji žele glasovati za Hrvatsku državnu listu. Dvadeset i sedam nas dana dijeli od dana održavanja parlamentarnih izbora u Mađarskoj. Biramo zastupnike koji će sjediti i odlučivati u sljedećih pet godina u Mađarskom parlamentu. Po sadašnjem stanju stvari, među njima će biti i glasnogovornik Hrvata u Mađarskoj, sa svim zastupničkim

koje je na mandatu. Tada bi zaista po sadašnjem stanju stvari o tome odlučivalo 29 građana Mađarske. S obzirom na nastupajuće mjesne i narodnosne izbore koji će biti izravni, to bi bio svojevrstan paradoks. Zanimljivo i poticajno za razmišljanje o načinima funkcioniranja demokratskih načela i zakonskim „rješenjima”. Promatrajući brojčano stanje biračkih popisa narodnosnih zajednica, sve su postavile narodnosnu listu na predstojećim parlamentarnim izborima. Hrvati s brojem 1325 stoje na visokome trećem mjestu. Ispred njih su Romi s 10 621 upisanih birača, a Romska državna samouprava, po riječima njezinih čelnika, s brojem još uvijek taktizira, te Nijemci koji imaju 7 545 upisanih birača i nadaju se ulasku punopravnog zastupnika u Mađarski parlament.

Na Hrvatskoj državnoj listi ima devet kandidata. Ako je svaki od njih nagovorio 150 Hrvata da se upišu na hrvatski birački popis, onda je to broj od 1325 birača.

Uz ovu brojku broj Hrvata koji žele sudjelovati jesenskim mjesnim i narodnosnim izborima, izborima za mjesne, teritorijalne i državnu samoupravu 10. ožujka jest 2630. Kažu Hrvati u Mađarskoj, a neki se hvale kako će na jesenskim izborima mobilizirati i do 3000 hrvatskih glasača u svojim sredinama. A gdje su sada ti isti glasači koji ne žele glasovati za Hrvatsku državnu listu, i preuzeti na sebe i političku težinu hrvatske zbilje u Mađarskoj jer nemojmo se zavaravati. U hijerarhiji vlasti, parlament je vrhovno političko tijelo, koje donosi zakonodavne akte iz kojih proizlazi i aktualna narodnosna politika. Glasom u Mađarskom parlamentu daje se i mogućnost kako bi se pomaknuli sa sadašnje točke klimanja glavom i ostvarivanja prava konzultacija vrhovnih političkih tijela narodnosnih zajednica s organima državnih vlasti.

Branka Pavić Blažetić

„Promatrajući brojčano stanje biračkih popisa narodnosnih zajednica, sve su postavile narodnosnu listu na predstojećim parlamentarnim izborima. Hrvati s brojem 1325 stoje na visokome trećem mjestu. Ispred njih su Romi s 10 621 upisanih birača, a Romska državna samouprava, po riječima njezinih čelnika, s brojem još uvijek taktizira, te Nijemci koji imaju 7 545 upisanih birača i nadaju se ulasku punopravnog zastupnika u Mađarski parlament. „

pravima, osim najvažnijega – prava glasa. Kažu kako je i to više nego ništa, a kada si već „unutra”, onda valjda i možeš borboti više postići. Zavisi i kakvu ćeš pozadinu imati, kome ćeš zapravo odgovarati. Broju od 1325 građana ili hrvatskoj zajednici u Mađarskoj, iz toga proizlazi i politička snaga. Čuda se mogu dogoditi pa i u nastupajućih jedanaest dana, ali je mala vjerojatnost u to. Kako kažu analitičari, listom je oduzeto pravo biranja, naime biramo listu ili točnije rečeno dajemo glas prvom na listi, jer zakon jasno kaže kako prvi s liste dobiva zastupnički, „glasnogovornički” mandat. Naročno, mogu se usput dogoditi okolnosti koje su izvan ljudskoga utjecaja, te se i pravo 1325 građana može suziti na pravo odlučivanja aktualnoga političkog tijela narodnosne zajednice

Tjedan Hrvatskoga jezika u Hrvatskoj školi Miroslava Krleže

PONEDJELJAK, 17. ožujka (14 sati): otvorenje Tjedna hrvatskoga jezika; otvorenje izložbe: «Literografija»

UTORAK, 18. ožujka: školsko natjecanje u kazivanju stihova i proze. 1-2. razred (4. sat), 3-4. razred (5. sat), viši razredi (6-7. sat), gimnazijalci (u 14 sati)

SRIJEDA, 19. ožujka (14 sati): «Pero s onoga svijeta» – gostovanje učenika Osnovne škole Vjenac iz Osijeka s predstavom. Projekcija igranoga filma: «Krleža kod».

ČETVRTAK, 20. ožujka (14 sati): gostovanje KUD-a i učenika tukuljske Osnovne škole, te predstavnika Hrvata iz okoline Budimpešte. Predstavljanje običaja i baštine Hrvata iz okoline Budimpešte.

PETAK, 21. ožujka (9 sati): završnica; predstavljanje projekta učenica 8. r.: «Tkanje u Baranji»; nastup plesne skupine učeničkog doma; predstava «Traži se novi suprug» u izvedbi učenika iz učeničkog doma; predstava učenika Umjetničke škole «Detoks». U 10:20 odmor; u 11:00 sati svečano zatvaranje Tjedna hrvatskoga jezika 2014. g. Dodjela nagrada (u sklopu kojega nastupaju pjevači i svirači škole).

Aktualno

Gastronomsko-kulturni program SHM-a 22. ožujka u Petrovom Selu

Predsjednik Saveza Hrvata u Mađarskoj Joso Ostrogonac sazvao je sjednicu Predsjedništva Saveza Hrvata u Mađarskoj, za 7. ožujka 2014. godine u Pečuh. Sjednici su se odazvali, izuzev jednog, svi članovi osmočlanoga Predsjedništva uz predsjednika Nadzornog odbora SHM-a. Sjednica je bila javna, a za dnevni red predložene su ove točke: Zakonske promjene glede civilnih udruga; Gastronomsko-kulturni program u Petrovom Selu; Stanje predizborne kampanje; Razno. Otvarajući sjednicu, Joso Ostrogonac se osvrnuo na događanja od posljednje budimpeštanske sjednice Predsjedništva 17. siječnja, posebice na HDS-ovu listu na predstojećim izborima, za što je kazao da «ispale su interesantne stvari». Osvrnuo se i na priredbu Lijepom našom, a dvoje članova Predsjedništva iskazali su nezadovoljstvo nenazočnošću «bunjevačkih Hrvata» u emisiji Lijepom našom.

U prvoj točki dnevnoga reda raspravljalo se o odredbama Gradanskog zakona, i potrebi da Savez Hrvata u Mađarskoj pravno bude društvo od javnoga interesa, što za sobom povlači i promjenu sadašnjega Statuta što ga treba prihvatiti nadolazeća Savezova Skupština. Zauzet je stav o potrebi da Savez bude društvo od javnog interesa kako bi i nadalje imao pravo sudjelovanja javnim natječajima. O spomenutome – nakon pregleda zakonskih norma i konzultacija – raspravljalat će Predsjedništvo na sjednici 22. ožujka u Petrovom Selu, u sklopu Gastronomsko-kulturnog programa. O pripremama toga petrovoselskog programa u trećoj točki dnevnoga reda izvjestila članica Predsjedništva Edita Horvat Pauković. Petrovoselci su spremni ponuditi

raznovrsne folklorne sadržaje. Tako će biti otvorena prigodna izložba u sklopu obilježavanja 10. obljetnice dvojezične škole u Petrovom Selu, forum o narodnosnim izborima, kulturno-folklorni program, sveta misa na hrvatskom jeziku u mjesnoj crkvi i, naravno, gastronomsko predstavljanje svih hrvatskih regija u Mađarskoj. Za ovo potonje svaka će regija osigurati svoju družinu i pripremu specijaliteta svoga kraja. Zaključeno je kako će priredbu financirati i HDS iz dijela sredstava namijenjenih predizbornoj kampanji i promidžbi Hrvatske državne liste za nastupajuće parlamentarne izbore. Savezovo se Predsjedništvo osvrnulo i na registraciju hrvatskih narodnosnih birača i kampanju za parlamentarne izbore. Četvero članova Predsjedništva SHM-a kandidati su na Hrvatskoj državnoj listi od ukupno devet kandidata. To su Angela Šokac Marković, Joso Ostrogonac, Ivan Gušan i Jozo Solga. Zaključeno je kako registracija teško ide i kako će prava kampanja započeti vjerojatno nakon 21. ožujka kada HDS, kao postavljač liste, sazna imena birača iz hrvatskoga biračkog popisa. U toči «razno» govorilo se o Savezovu proračunu, potpori od 2,7 milijuna forinti od Ministarstva ljudskih resursa iz fonda namijenjenog civilnim udružgama te o uplatama od članarine, od oko milijun forinti u 2013. godini. Nadzorni je odbor 1. ožujka zasjedao u Baji i sastavio podrobno izvješće. Predsjednik Saveza Hrvata Joso Ostrogonac nagovijestio je kako bi se godišnja skupština Savezova članstva trebala održati koncem travnja tekuće godine.

Branka Pavić Blažetin

BUDIMPEŠTA – Sukladno Statutu Udruge hrvatskih umirovljenika u Mađarskoj, predsjednik Stipan Vujić sazvao je redovitu Skupštinu Udruge, za utorak, 18. ožujka, s početkom u 16.30 sati, u Croaticinu klupsku prostoriju. Za sastanak je predložen ovaj dnevni red: 1. Prihvaćanje izvješća o radu Udruge za 2013. godinu, 2. Prihvaćanje finansijskog izvješća Udruge za 2013. godinu i kulturni program. U sklopu kulturnog programa Marko Dekić ukratko će izlagati o hrvatskome književniku Antunu Gustavu Matošu.

SANTOVO – Santovačka župa svake godine organizira trodnevnu duhovnu pripravu za Uskrs, koja se pozivanjem gostujućih svećenika održava posebno za hrvatsku, posebno za mađarsku zajednicu. Ove će se godine održati 11–13. ožujka. Duhovna priprava hrvatske zajednice sva tri dana počinje u 16.30. Izuzev prvoga dana, vodit će je velečasn Goran Vilov, župnik iz vojvodanskoga Bačkog Monoštora. Pola sata prije mise postoji mogućnost ispovijedi na materinskom jeziku. Prvoga dana misu će služiti santovački župnik Imre Polyák, a duhovnu pripravu i prigodnu propovijed održat će visokoškolski docent dr. László Gruber, segedinski župnik, koji će – sva tri dana s početkom u 18 sati – voditi duhovnu pripravu mađarske zajednice.

BUDIMPEŠTA – Prigodom 85. rođendana koreografa Antuna Kričkovića, nositelja Erkelova odličja, Zasluznog i istaknutog umjetnika, 12. travnja u 17 sati u Budimskome Vigadóu priređuje se svečani gala program. U sklopu večeri izvode se koreografije klasične tematike i hrvatskoga folklora. Cijena je ulaznice 1.500 Ft, a može se kupiti na licu mjesta ili kod Marike Kričković na tel.: 06 30 981 3996.

Obavijest

Povodom 20. obljetnice utemeljenja Zaklade za podupiranje mohačkih šokačkohrvatskih srednjoškolaca i studenata, koju je 1994. g. osnovao pokojni učitelj Matija Kovačić, vodstvo Zaklade, na čelu s predsjednikom kuratorijem Zaklade Marijom Prakatur, organizira jednodnevni izlet u Zagreb, 22. travnja 2014. godine, za sve bivše stipendiste. Zainteresirani neka se jave do 25. ožujka 2014. g. kod Marije Prakatur na tel.: 20 410 1075. Od samih početaka, dakle od 1995., svake se godine raspisuje natječaj za stipendiranje mohačke hrvatske djece. Uostalom, to je i bila želja pokojnog učitelja koji je još za života dio svog imetka uložio i tako utemeljio spomenuto Zakladu, kojom i danas upravlja sedmeročlani kuratorij, u kojem su uz udovicu Matije Kovačića, gđu Margit Kovačić, još šest članova, na čelu s predsjednikom kuratorija Marijom Prakatur.

Tjedan hrvatskoga jezika u Serdahelu 17–21. ožujka 2014.

Hrvatska samouprava «Stipan Blažetin», u suradnji s mjesnom osnovnom školom priređuje tradicionalni Tjedan hrvatskoga jezika.

17. ožujka

14.00 Svečano otvaranje Tjedna – program učenika škole

14.15. Regionalno natjecanje u kazivanju stihova i proze

20. ožujka

14.00 Gostovanje Hrvatskog kazališta iz Pečuha (dom kulture). „Uvijek moderna Kapica”, lutkarska predstava

21. ožujka

18.00 Predavanje o kajkavskom narječju (mjesna osnovna škola). Germanizmi u kajkavskome jeziku” Marija Petrić, profesorka.

Popratni programi: Igre „Volim Hrvatsku” na satu hrvatskoga jezika, učenje hrvatskih plesova u osnovnoj školi.

Više od 1,2 milijardi forinta

Više od 1,2 milijardi forinta potpore stoji na raspolažanju za funkcioniranje samostalnih i narodnosnih kazališta, odnosno kazališta na otvorenome preko natječaja kod Ministarstva ljudskih resursa, saznaje se iz izvješća Mađarske agencije MTI. Na ukupan iznos od 1,23 milijardi forinti mogu se natjecati kazališta ili organizacije za produkcije koje su se registrirale kod Uprave umjetnika izvođača. Ministarstvo je objavilo natječaj sukladno zakonu o izvođačkoj umjetnosti, a provodit će Uprava Nacionalnoga kulturnog fonda. Podrobnije informacije mogu se dobiti na web-stranici: www.kormany.hu.

Javni su podaci povijesnih popisa pučanstva u Mađarskoj

Kako najavljuje Središnji statistički ured (KSH), od 6. ožujka na mrežnoj stranici ureda pod linkom Knjižnica dostupni su podaci povijesnih popisa pučanstva u Mađarskoj.

Po priopćenju ureda Digitalna baza podataka popisa pučanstva (Néda) nastala je sa suradnjom KSH Knjižnice i Arcanum Adatbázis Kft-a te uz potporu Temeljnoga nacionalnog fonda, koja na 128 tisuća stranica donosi demografske podatke i 362 sveska mikrocenzusa u 18. i pri kraju 20. stoljeća. KSH od osnutka, od 1867. godine, prikuplja, usustavljuje, obraduje i objavljuje demografske podatke u Mađarskoj. KSH je istaknuo kako su podaci popisa pučanstva određenih razdoblja informacije neprocjenjive vrijednosti o odnošajima društva. Podaci su nužni za rad gospodarstvenika i političara, društvenih znanstvenika, za istraživanja povjesničara o gospodarstvu, populaciji, društvu i mjesnoj povijesti. U sklopu zbroja popisa pučanstva jesu državni i mjesni podaci o osnovnim ustrojima obitelji, zanimanjima, manjinskoj pripadnosti, vjerskoj pripadnosti i infrastrukturi. Skupna objava podataka na jednoj mrežnoj površini omogućuje bolje razumijevanje razvoja mađarskoga društva – naglašeno je u priopćenju Središnjega statističkog ureda.

KERESTUR – Učenici Osnovne škole „Nikola Zrinski“ uspješno su se natjecali na natječaju VI. Festivala krafne u Kaniži u izradbi kreativnih maska. U kategoriji za niže razrede prvo su mjesto izborili učenici 1. razreda, a u kategoriji za više razrede 2. mjesto učenici 5. razreda. U kategoriji za pojedince na 1. mjesto dospio je Mate Varjaš, učenik 5. razreda, a u kategoriji za obitelji 3. mjesto je osvojila obitelj Varjaš.

BAJA – Pod nazivom «Proljeće je provalo», u fancaškom se vrtiću od 17. do 21. ožujka organizira Hrvatski tjedan, poradi upoznavanja tradicijskih jela i prepoznatljivih hrvatskih motiva. Tjedan završava plesačnicom, predstavljanjem narodnih glazbala, uza sudjelovanje Bajskih tamburaša. Organizatori srdačno pozivaju sve roditelje i buduće vrtićaše.

MOHAČ – Sljedeća redovita mjeseca plesačnica KUD-a «Zora» održat će se 14. ožujka u Domu «Dunav» (Ulica Szabadság 2–4), s početkom u 20 sati. Sviraju «Poklade».

Croatiada 2014

Svečana dodjela nagrada 17. likovnog natječaja

Svečana dodjela nagrada 17. nagradnog likovnog natječaja «Croatida 2014», u organizaciji Hrvatske državne samouprave održana je 26. veljače u auli Hrvatske škole Miroslava Krleže u Pečuhu, uz prigodnu izložbu učeničkih radova. Natječaj je raspisan za djecu hrvatskih vrtića, učenike osnovnih i srednjih škola u Mađarskoj na temu: HRVATSKI BLAGDANI U MOJEM NASELJU, U MOJOJ ŠKOLI. Najbolji dječji radovi lanjskog, 16. nagradnog likovnog natječaja objavljeni su u ovogodišnjem Zidnom kalendaru i u kalendarском dijelu Hrvatskog kalendara za 2014. godinu.

Poslije domaćina priredbe, Gabora Győrvárija, uime organizatora okupljenima se obratio predsjednik Hrvatske državne samouprave Mišo Hepp, izražavajući zadovoljstvo s brojem prijavljenih natjecatelja i odazivom, te je zahvalio svim sudionicima, djeci i njihovim nastavnicima, i ujedno čestitao nagrađenima. Svojom nazočnošću svečanost je uveličala Ružica Ivanković, konzul gerant Republike Hrvatske u Pečuhu, Joso Ostrogonca, predsjednik Saveza Hrvata u Mađarskoj, ujedno i predsjednik Odbora za školstvo HDS-a, te zamjenica predsjednika HDS-a Angela Šokac Marković.

O pristiglim radovima referentica Ureda HDS-a Eva Molnar Mujić ukratko reče:

Karina Križić, 4. r., salantska škola – Povorka na Duhove (voditeljica: Eva Adam Bedić)

«Dok je tehnika izradbe radova bila slobodna – ako ste pogledali izložbu, mogli ste vidjeti prekrasne kolaže, akvarele, grafike i radove sa flomasterom – format i veličina crteža bila je određena u A/4 ili A/3 formatu, to naglašavam zato što od nekih smo dobili manje crteže. Trebali ste priložiti i opis blagdana koji ste obradili i obrazloženje zašto ste to izabrali, a to je kod mnogih radova nedostajalo.» Prema njezinim riječima, u Ured HDS-a pristiglo je 242 crteža, nešto manje nego lani. U

Nagradnome likovnom natječaju sudjelovalo je pet vrtića: Salanta, Šeljin (Cvrčak), Santovo, Pečuh, Mohač (Eötvös) i 14 škola (HOŠIG Budimpešta, MK Pečuh, HOŠUD Santovo, „Széchenyi“ Mohač, Salanta, Martinci, Barča, Lukovišće, Starin (prvi put su slali), „NZ“ Kerestur, „ZK“ Serdahel, „Berksek“ Hrvatski Židan, Bizonja (prvi put su slali), Fancaga-Baja, „PK“ Harkanj. Radove je ocijenio i vrednovao po kategorijama naš hrvatski grafičar Đuro Šarkić iz Budimpešte.

No ove godine to nije bilo samo likovno, nego i likovno-literarno natjecanje. Kako nam reče Eva Molnar Mujić, već je lani potaknuto da bi učenici umjetnici trebali kratko prikazati svoj crtež. Pri raspisivanju ovo-

godišnjeg natječaja Odbor za odgoj i obrazovanje zatražio je obrazloženje odabira teme, osim toga učenici su trebali dati i opis običaja. Tako su pri-godom svečane do-djele nagrada nagrađeni učenici pročitali svoje književne rade o oda-biru teme, opisu običaja.

Svi sudionici nagrađeni su spo-menicama, a tride-set najboljih i pri-godnim darovima, prije svega raznim priborima za crtanje. Mohačka škola koja se istakla u likovnim natječajima nagrađena je i Zidnim kalendrom za 2014. godinu s lanjskim radovima. Nagrade im je uručio predsjednik HDS-a Mišo Hepp. Nažalost, svečanosti nisu sudje-lovali serdahelski i martinački učenici. Najbolji dječji radovi 17. nagradnog likovnog natječaja bit će objavljeni u Zidnom kalendru za 2015. godinu.

Rezultati 17. nagradnog likovnog natječaja

Predškolska dob (vrtići): 33 crteža

Posebna nagrada: Ema FILAKOVIĆ, Hrvatski vrtić Miroslava Krleže Pečuh (vodi-teljica: Janja Šimo Bošnjak).

3. mjesto – Anamarija FABIAN i Bijanka POLGAR, Šeljin, dječji vrtić „Cvrčak“ (vodi-teljica: Hena Gažić).

Anamarija je obradila USKRS. Njezin je rad vrlo šaren, svečan prizor Uskrsa. Kod Bijanke Polgar vidimo zanimljivo rješenje prikaza Božića, što i sam naslov crteža kaže „Božićna gužva“, okupili su se oko božićnog drvca i samo glave se vide od gužve.

2. mjesto – Marko SCHREMPF, mohački Dječji vrtić „Eötvös“ (vodi-teljica: Anita Madlić Oros).

Kamila LAJTAI, mohački Dječji vrtić „Eötvös“ (vodi-teljica: Valerija Činčak Heil).

Vivien BACHES, mohački Dječji vrtić „Eötvös“ (vodi-teljice: Anita Madlić Oros, Janja Pavlović Lauer).

Vidi se da su izabrani i poslani najuspješniji radovi. Sva tri crteža u tematiku su dobro oblikovana prikazujući podrobnosti pranja na Dunavu. Marko SCHREMPF je s kolažnom tehnikom prikazao predmete kojima su se koristili kod pranja na Dunavu. Dok je Vivien BACHES prikazala pranje na Dunavu mohačkih Hrvata. Kamila LAJTAI vrlo je lijepo nacrtala glavne likove Bušarskog pohoda. Na njezinu crtežu vidimo Šokicu i bušara. Odjeća im je posve vjerodostojna, već dokumentarnoga značaja.

Levente Szécsényi, 3. r., mohačka škola – Prijelaz bušara preko Dunava (vodi-teljica: Anka Brozovac)

1. mjesto – Boglarka PIRI, salantski dječji vrtić (vodi-teljica: Eva Kapitanj). Tri kralja nose poklone Isusu. Crtež je napravljen flomasterom. Posrijedi je vrlo šaren lijepo izrađen rad.

1–2. razred: 41 crtež

3. mjesto – Nikoleta SABO, 1. r., OŠ Salanta – Uskrsno polijevanje (vodi-teljica: Eva Adam Bedić). U zanimljivoj kompoziciji možemo vidjeti uskrsno polijevanje. Koristi se lijepim jakim bojama.

Evelin KISPÁL, 1. r., OŠ Salanta – Salantska kraljica (vodi-teljica: Eva Adam Bedić). Vrlo je lijepo prikazala jednu Salantsku kraljicu.

2. mjesto – Kíra KARAKAI, 2. r., OŠ „KZ“ Serdahel – Proščenje (vodi-teljica: Vera Mikó). Njezin je crtež vrlo zanimljiv jer je svoj portret stavila u ogledalce svojega medenog srca.

1. mjesto – Ákos KERTÉSZ, 2. r., OŠ „NZ“ Kerestur – Svinjokolja (vodi-teljica: Gabrijela Kovač). Upotrijebio je uljni pastel.

Vivien BUDA, 2. r., OŠ „NZ“ Kerestur – Fašenk (vodi-teljica: Gabrijela Kovač). S vrlo lijepim bojama prikazuje ne baš vedri prikaz, ali vrlo dobro ilustrira narodni običaj.

Hanna Korinna NIKLI, 2. r., OŠ „NZ“ Kerestur – Kolina (vodi-teljica: Gabrijela Ko-

vač). Svoj crtež napravila je grafitnom olovkom. Temu je obradila odlučnim crtama i dobrim osjećajem.

3–4. razred: 62 crteža

3. mjesto Blaž SABO, 4. r., OŠ „NZ“ Kerestur (vodi-teljica: Gabrijela Kovač).

Emese BÖDŐ, 4. r., HŠ „MK“ Pečuh (vodi-teljica: Ana Šnajderić).

2. mjesto Danica SIDONJA, 4. r., mohačka OŠ „Széchenyi“ (vodi-teljica: Anka Brozovac).

Dijana MEZEY, 4. r., mohačka OŠ „Széchenyi“ (vodi-teljica: Anka Brozovac).

1. mjesto – Mate TURČANJI, 4. r., mohačka OŠ „Széchenyi“ (vodi-teljica: Anka Brozovac).

Veronika KOS, 4. r., keresturska OŠ „NZ“ (vodi-teljica: Gabrijela Kovač).

5–6. razred: 37 crteža

Posebna nagrada: **Réka VARGA**, 6. r., martinačka OŠ (vodi-teljica: Erika Sigečan Kuštra).

Réka BALOGH, 5. r., pečuška HŠ „MK“ (vodi-teljica: Ana Šnajderić).

Vivien NEMET, 6. r., lukoviška OŠ (vodi-teljica: Biserka Kolarić).

Kristina KAŠADI, 5. r., lukoviška OŠ (vodi-teljica: Biserka Kolarić).

3. mjesto – Adel KOVAČEVIĆ, 5. r., lukoviška OŠ (vodi-teljica: Biserka Kolarić).

2. mjesto – Mirela OROVICA, 6. r., pečuška HŠ (vodi-teljica: Ana Šnajderić),

1. mjesto – Hanna LAKOTAR, 6. r., OŠ „Beršek“ Hrvatski Židan (vodi-teljica: Marija Sabo).

7–8. razred: 29 crteža

3. mjesto – Boglarka TIRPAK, 7. r., serdahelska OŠ „KZ“ (vodi-teljica: Vera Mikó).

Brigita KODELA, 7. r., serdahelska OŠ „KZ“ (vodi-teljica: Vera Mikó).

2. mjesto – Mirela GALIĆ, 7. r., santo-vački HOŠUD (vodi-teljica: Ibojla Valkai Ko-vačev).

1. mjesto – Sintia PADAR, 7. r., lukoviška OŠ (vodi-teljica: Biserka Kolarić).

Gimnazija: 4 crteža

Nikoleta LUŽIĆ, 9. r., budimpeštanski HOŠIG (vodi-teljica: Zoltán Csomsó).

H. g.

U projektu «Otvaram» u kiseškom centru za učenje

Besplatni tečaj hrvatskoga jezika ov tajedan završen

U cijeloj Ugarskoj danas se da prebrojiti pedeset otvorenih djelaonic za učenje, ke pohadjaju takovi odraščeni ljudi, ki bi rado proširili vlašće znanje na razni polji. U okviru naobrazbenoga projekta Nyitok/Otvaram s pomoću Europske Unije i u sufinanciranju Europske socijalne osnove, tako je i u Kisegu, u januaru ovoga ljeta, pokrenut tečaj hrvatskoga jezika. Mjesna Hrvatska samouprava je jur i prije s velikim uspjehom organizirala još i većputi, slične tečaje, a interes je bio i ovput prik praga očekivanja. Za sve 24 navedjenike ov tajedan je završen prvi dio jezičnoga usavršavanja od 30 ur, u početnoj grupi utorak, a u naprednoj grupi u petak. Ovu bolju grupu, s učiteljicom iz Unde, Marijom Fülop-Huljev, i mi smo poiskali jednoga petka otpodne, u Jurišićevu tvrdjavi.

Napredna grupa s učiteljicom Marijom Fülop-Huljev

U tehničko jako dobro opremljenu prostoriju redom dospenu učeniki različite starosti, ki su se rado zeli za ovu mogućnost i svaki tajedan jednoč, trikrat 45 minutow su posvetili iz svojega slobodnoga vrimena hrvatskomu jeziku i vježbi. Kako smo to čuli od undanske učiteljice u mirovini, i autorice hrvatskih udžbenikov za školsku dicu, pokidob je ona već imala slične tečaje u Kisegu, Šandor Petković, predsjednik gradske Hrvatske samouprave, i ovput se je k njoj obratio s prošnjom da se zgrabi za zadaću peljanja ovoga projekta. Toliko je bilo navedjenikov, prvenstveno s hrvatskim koreni, da veljek na početku su pohodniki i po znanju jezika podiljeni u dvi grupe. Pokidob Kiseg ima jako dobre veze sa starom domovinom, u Senju, Orehovici itd., svi oni ki raspolažu fundamentom hrvatskoga jezika, rado bi bili upoznali više riči s književnoga jezika i zavolj boljega kontaktiranja s prijatelji ter boljega razumivanja televizijskih, ali uprav

listu Kőszeg és Vidéke i skoro tri mesece dugo je podučavala i po profesiji i po starosti jako mišane grupe, od gimnazijalcev do inženjerov i profesorov. Za svaku grupu je održala 30 ur, i na zadnjem spravištu svaki pohodnik tečaja je morao položiti ispit koji se čeva u dokumentaciji. Svi se ufaju da u septembru će moći skupa nastaviti djelo. Bivšu školsku ravnateljicu smo pitali, kako se čuti opet na katedri, po nekoliko ljet mirovine? – *Mene Bog voli! Svenek to velim, jer meni je ovo dar od života da ponovo morem podučavati ne osnovnoškolare, nego odrasle. To su drugi kontakti, druge čuti... Meni se čini nekako sve to slobodnije teče, ali opet mi je u glavi, kako će biti svim nam lagje i bolje na ovi ura, i čini mi se da smo se našli! Prave rezultate pak ćemo onda viditi, kad budemo išli u Hrvatsku, ali kad dođu naši gosti!*

Karla Meršića, bivšega predsjednika Hrvatske samouprave u Kisegu, čudimo se,

radijskih emisija, štenja hrvatskih novin, ali zbog putovanja u virtualnom svitu. – *Meni je jako draga da puno mladih ljudi imamo u početnoj grupi, mislim da ov narašćaj će moći naslijediti jerb od starije generacije, ka sad ovako temperamentno djela i živi u Kisegu – je naglasila učiteljica, ka je trenutno i hrvatska novinarska kod mjesnoga*

ali najdemo med učeniki ter ga ispitujemo za uzroke: – *Sve manje je ljudi i prilike da se pominjam po hrvatski, uvijek me je zanimalo kako je ča na književnom jeziku. Kad gledam hrvatske emisije u televiziji, uvijek su neke riči nepoznate. Kad sam čuo za ovu mogućnost, sam mislio da ovo moram iskoristiti i upisao sam se na tečaj da posebnom peldom pokažem, kako je važno znanje hrvatskoga jezika.*

Hajnalca Rezner živi u Kisegu, kako je rekla, otac joj je iz Priske, a mati iz Unde. Prlje deset ljet je pohadjala jezični tečaj va Priske, a sad kad je čula za kisešku mogućnost, mislila je da ovu priliku ne smi izostaviti. Pohvalila je grupu, kamo je jako dobro hoditi svaki tajedan, a i isto tako i učiteljicu, od koga čuda znaju naučiti. Ona bi još volila usavršiti svoje znanje, a zato joj služu za dobru motivaciju i brojni prijatelji u Hrvatskoj.

Petar Honved sa ženom skupa se uči po hrvatski, malo za presenećenje, iz Dušnoka. Devet ljet dugo živu jur u Kisegu, redovno idu med kiseške Hrvate, posjećuju hrvatske priredbe i člani su jačkarnoga zbora Zora. Petar je dičio dobru atmosferu tečaja i smatra da njegova žena nekako lagje se uči po hrvatski. – *Ja nisam dobar učenik, meni već učenje teže ide. Ne kažem da sam star, kad imam mlado srce. Ako budemo putovali u Hrvatsku, svakako će dobro doći ovo znanje, a kad idemo u Dušnok, govorit ćemo i nadalje naš racki hrvatski, kad Dušnok je Dušnok – tako je povidao jedan od učenikov ki je vjerojatno s ostalimi tovaruši srično položio ispit pri završetku tečaja.*

-Tihomir

Naticanje za popunu djelatnoga mjesta peljačice čuvarnice u Gornjem Četaru

Seoska samouprava Gornjega Četara i naselja Bucsa raspisuje naticanje za popunu djelatnoga mjesta peljačice čuvarnice ka osigurava i hrvatski odgoj. Djelatno mjesto se popunjuje u punom djelatnom vrimenu s pedagoškim djelokrugom za neodredjeno vrime.

Uvjeti za popunjavanje djelatnoga mesta:

- visokoškolska spremi hrvatske odgojiteljice
- u okviru pedagoške stručne spreme stečena diploma za peljanje institucije
- minimalno pet ljet u praksi hrvatske odgojiteljice
- nekažnenost.

Prednosti pri naticanju:

- praksa peljanja institucije u narodnosnoj čuvarnici
- pripadnost hrvatskom narodu.

Kandidati uz prijavu moraju predložiti:

- potvrdu o nekažnjavanju, ne stariju od tri mesece
- stručni životopis
- stručni program
- fotokopije dokumentov i potvrdom
- izjavu od toga kako želji kandidat da se odlučuje o naticanju; na zatvorenoj ili otvorenoj sjednici Samouprave.

Rok za dostavljanje prijave: 21. marcuša 2014.

Krajnji rok odluke Samouprave o naticanju: 26. marcuša 2014.

Prijave s dokumentacijom se šalju na adresu:

Felsőcsatár Község Önkormányzat, 9794 Felsőcsatár, Petőfi u. 74.

Na pismu tribi navesti kod naticanja F/40/2014. ter djelokrug: „Peljačica čuvarnice“.

Bušarski ophod u Mohaču

Prema procjenama organizatora, sedamdeset do osamdeset tisuća ljudi pratilo je glavni, nedjeljni program Bušarskog ophoda u Mohaču, koji je ove godine održan od 27. veljače do 4. ožujka. U svečanoj povorci središtem grada sudjelovalo je 1100 maškara, među njima više od 900 bušara, te 150 lijepih bušara i drugih maškara. Međutim ni neviđeno mnoštvo u središtu grada, zbog čega je kretanje posjetitelja povremeno otežano, nije pokvarilo veličanstveno veselje s mohačkim bušarima. Na više programa sudjelovao je i predsjednik Mađarske János Áder sa suprugom, koji je uz ostalo posjetio Bušarski dom te ispratio prelazak bušara čamcima preko Dunava. Već po običaju, svečano je primljen najmlađi bušar, a među počasne primljeni János Áder i mohački gradonačelnik József Szekő, koji su dobili cijelovitu bušarsku opremu.

Nadaleko poznata pokladna priredba izrasla na tradiciji mohačkih Hrvata-Šokaca

Kao što je poznato, maskiranje je glavno običje poklada i pokladnih običaja, pa i mohačkih bušara s prepoznatljivim larfama (izrezbarenim maskama od drveta), sa svrhom da zastraši, da otjera i zle duhove, i zimu, a sve to uz bučenje škrebetajkama i drugim napravama, nakraju spaljivanjem pokladnoga lijesa, koji simbolizira zimu, na lomači. Prema predaji bušari su sudjelovali i u istjerivanju Turaka, stoga čuvaju spomen i na taj povijesni događaj.

Bušarski ophod u Mohaču prvi put se spominje u zapisu kanonske vizitacije iz 1783. godine. Velika i nadaleko poznata gradska pokladna priredba, izrasla na tradiciji mohačkih Hrvata-Šokaca, u jesen 2009. uzeta je na UNESCO-ov reprezentativni popis nematerijalne svjetske kulturne baštine.

S osamdeset raznih programa na trideset i četiri gradska mjesta priredba je i ove godine obogaćena mimohodom brojnih bušarskih skupina, te nizom popratnih sadržaja, poput obrtničkih radionica, izložaba, folklornih programa i nastupa na otvorenome, svakodnevnim plesačnicama.

Kako što je ubičajeno, među glavnim sudsionicima bile su upravo udruge i ustanove mohačke Šokadije: Čitaonica mohačkih Šokaca, bušarska skupina „Poklade“, Hrvatska samouprava, KUD-ovi „Zora“ i „Mohač“, Tamburaški sastav Šokadija, Dječja plesna skupina i Izvorno plesno društvo Šokačke čitaonice, Mladi orkestar, te orkestri „Orašje“, „Poklade“.

Cetvrtak – male poklade, ophod jankela

Već po tradiciji, na male poklade održan je ophod jankela ili malih bušara, a pokladna povorka, koja već nekoliko godina polazi ispred Čitaonice mohačkih Šokaca, mimohodila je središtem grada do Széchenyieva trga. Na otvorenoj pozornici predstavljene su dječje plesne skupine i bušari, među njima i Dječja plesna skupina Čitaonice mohačkih

Šokaca. Uz to je upriličen i prikaz bušarskih rezervista. U Šokačkoj čitaonici održana je godišnja skupština udruge, a u Domu «Dunav» priređena je bušarska plesačica.

Petak – predstavljanje knjige o larfama, jubilarni koncert Ansambla Vujičić

U izložbenom prostoru na katu Kina Kossuth predstavljena je knjiga Mohačke bušarske maske (larfe), te otvorena izložba bušarskih maska (larfa), rezervista, uza sudjelovanje Tamburaškog orkestra „Šokadija“. U večernjim satima održan je jubilarni koncert «40 godina Ansambla Vujičić».

Foto: MTI

Subota – veselje s bušama

U ulici Síp priređeno je „Veselje s bušama“, uz predstavljanje i radionicu larfa, pokladne igre, a goste su zabavljali Mladi orkestar i gajdaši. Nakon svadbene bušarske povorce, na Széchenyievu trgu nastupio je KUD „Zora“, uslijedila je plesačica uz Orkestar Poklade. Nakon poziva na međunarodni gajdaški susret, na otvorenoj pozornici na Deákova trgu, bilo je zajedničko predstavljanje bušarskih skupina „Poklade“ i „Šokačka čitaonica“, koncert orkestra Józsefa Kovácsa Versendia, nadalje predstavljanje drugih skupina. U Domu «Dunav» priređena je plesačica uz «Orašje» i «Mladi orkestar».

Nedjelja – kulturni program, spaljivanje poklada na lomači

Već po običaju, u nedjelju prijepodne u Kinu Kossuth priređen je narodnosni folklorni program u kojem su osim drugih sudjelovali

belomanastirski HKUD, pečuški KUD «Tananac», mohački KUD «Mohač» i petrovoselski HKD «Gradišće». Istovremeno je na Széchenyievu trgu održana šokačka plesačica na otvorenome pod vodstvom Stipana Darača i uz Orkestar «Poklade». U Bušarskom domu priređen je gajdaški koncert. Iza podneva kod Šokačke skele nastupili su KUD-ovi i bušarske skupine, gajdaši, uz ubičajeni prelazak bušara čamcima preko Dunava. Nije izostalo ni polaganje vijenca kod spomen-ploče Stipana Pavkovića Patka. Nakon okupljanja bušara i pokladnih skupina, uslijedila je središnja svečana bušarska povorka središtem grada do skele, te polaganje pokladnog lijesa na vodu. Kod Milenijskoga

spomenika na obali Dunava priređen je program KUD-ova, orkestara i bušarskih skupina. Mimohod bušara zaključen je na Széchenyievu trgu simboličnim spaljivanjem pokladnog lijesa (zime) na lomači, uz ples odnosno bušarsko kolo. Navečer je priređen već tradicionalni Šokački bal, a za dobro raspoloženje u velikoj dvorani Umjetničke škole «Schneider» pobrino se Orkestar „Poklade“, uza sudjelovanje KUD-ova «Mohač» i «Tananac».

Pokladni ponedjeljak – sjećanje na Anku Kršić

Polaganje vijenca kod spomen-ploče Anke Kršić u Šokačkoj čitaonici uljepšala je Vivien Gráf u pratnji Orkestra „Šokadija“. Uslijedila je povorka bušara,obilazak hrvatskih domova na Kolišću i okolnim ulicama.

Pokladni utorak – spaljivanje poklada

Nakon okupljanja u ranim popodnevnim satima na Kolišću i bušarske povorce središtem grada, nastupio je KUD „Zora“, pjevala Éva Menyhárt, a svirali su mohački tamburaški sastavi. Šestodnevni program poslije smraćivanja, već tradicionalno, završio je na Széchenyievu trgu spaljivanjem lijesa, poklada na lomači.

H. g.

XX. Dani hrvatskoga pučkoga teatra u Hercegovcu

Nastup židanske kazališne grupe i priznanje Igrokazačkom društvu Petrovo Selo

Pravi je sričnik ta ki svako drugo ljeto ima priliku da se vraća u Hercegovac, kako najradje velimo, u zipku amaterskoga hrvatskoga kazališća, koji je na kraju ovoga čudno-toploga februara i početkom ovoga mjeseca proslavio jubilarne, XX. Dane hrvatskoga pučkoga teatra. Na dvodnevno gostovanje, na jubilarni susret kazalištarcev, koji se odvija dva desetljeća dug pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture Republike Hrvatske, Bjelovarsko-bilogorske županije i Općine Hercegovac, u glavnoj organizaciji Hrvatske čitaonice Hercegovac i Hrvatske matice iseljenika, ovput je dostala poziv Kazališna grupa Hrvatskoga Židana.

Hrvatski seljački dom polako se napunjuje, u peti se začme predstava Gradičanskih Hrvatov iz Mađarske, to čujemo med redi publike. Pred tim se još svečano predaje Igrokazačkom društvu Petrovoga Sela priznanje za višekratno nastupanje. Petrovičani su iz Ugarske najvećkrat, sve skupa šest put, gostovali u Hercegovcu, to potvrđuje i Marija Milišić-Moricz, ka je u ime dotičnoga društva prikazla spomenicu od Zrinke Cjetojević, predsjednice Hrvatske čitaonice Hercegovac. – *To je jako dobro, kad iz sela dojdemo van, pak moremo naše selo zastupati u staroj domovini. Ovde je čuda glumcev, ki su skoro jur profiji, ali to je jedno medjunarodno prijateljstvo u kom se vrime na vrime najdemo, razgovaramo, tancamo i veselimo se. Mi ćemo vik rado doći u Hercegovac, ako nas pozovu!* – komentira Petrovičanka priznanje i hercegovački boravak, ali zato veli glumica da malo joj je i smišno sидити med redi publike prez nastupa. Židanci treći put nastupaju na slavonskoj pozornici za uvodnim riči Štefana Krizmanića, načelnika sela. Kusić Augustina Blazovića *Koliko smo, to smo*, djelomično i zbog ugarskih riči, u potpunosti razumu jedino kotrigi HBKUD-a Lemeš iz Vojvodine, ali i gledatelji Hercegovca daju glas simpatije pri krajnjem aplauzu. U pauzi premjehšanja kulisov, riči minjam s Ivanom Korenom, zamjenikom načelnika općine Hercegovac, ki objašnjava, kako su ovi dani tijekom dvajset ljet veliki ugled donesli nase-

lju, po čemu je Hercegovac danas i prepoznatljiv. Hvalevridnu ideju prof. Stjepana Banasa s povezivanjem hrvatskih kazališnih amaterov u iseljeničtvu i staroj domovini, svi su sjajno prihvatali i ovo su dani prijateljstva, zblžavanja, u kom peljajuća uloga poveznice prez sumlje pripada Hercegovcu. Tako misli i dobar prijatelj prethodnoga našega sugovornika, Marko Miljanić, negdašnji zapovidač obrane Škabrnje u Domovinskom boju, ki jur četrnaest ljet dojde iz Dalmacije, ciljano, na ove dane. – *To mi je osobito zadovoljstvo, jer zaistinu se ovde prikazuje izričaj hrvatskoga naroda i dijaspora, što je vrlo važno za razvijanje kulture med Hrvati. Ovo spravišće je zaista pravi doživljaj, jer drugo je gledati profesionalno kazališće, a sasvim druga stvar je aplaudirati amaterom ki djelaju od srca i zadovoljstva. Bit svega je bogatstvo hrvatskoga naroda i razni dijalekti, mi smo jedno tijelo i moremo se poхvaliti s tim. Hrvati moraju jednom i za svagdar dokazati da smo jedinstveni, tako u domovini, kako i u dijaspori, i moramo biti dragi jedni drugim* – reče umirovljeni Dalmatinac, i doda još da će se simo vratiti i u budućnosti, kad god nek bude mogao, na proslavu hrvatske riči ter na dane amaterskoga kazališća. U medjuvršmenu Židanu na pozornici minjavu glumci Lemeša ki nam dočaraju komediju bunjevačkih Hrvatov, s pismom i igrom o ženskom rafiniranom preljubu, ku temu obradjuje ljetos i Picollo teatar iz Staroga Grada, samo s muške

Priznanje za Petrovo Selo je prikazla (sliva) Marija Milišić-Moricz od Zrinke Cjetojević, predsjednice Hrvatske čitaonice Hercegovac

strane. Naravno, do kasnoga večera se od smiha i aplauza odzvanja Hrvatski seljački dom. Pri završnoj riči festivala Štefan Krizmanić, načelnik Hrvatskoga Židana, pozove domaćine na majuško gostovanje u Gradišće, a mi se ufajmo da tom prilikom ćemo moći viditi po naslovu dost zanimljivi kusić od autora Radoslava Pavlovića, pod naslovom *Vidimo se u Den Haagu*, uz redateljsku palicu Ivana Bratkovića, koji je predstavljen prvi dan ovoga festivala. Redatelj i peljač Hrvatske čitaonice je ujedno i stalni naš domaćin i istinski prijatelj Gradičanskih Hrvatov, a to se svaki put vidi i iz njegovih izjavov: – *Meni je posebno drago da uvijek dojdete i djelate predstavu na gradičansko-hrvatskom jeziku kojega i dandanas njegujete, a to je svakako za pohvalu. Meni je jako zgodno i lipo čuti vas, slušati vas, kako se medjusobno pominjate, to je jedan rijetki ugo-*

Trenutak za pjesmu

Matilda Bölc

Pitanje

Kako učit školaron

Antigonu,

Kad je človik nase ziel njenu rolu?

Komedija „Tri put Bog pomaže“ u izvedbi HBKUD Lemeš iz Vojvodine

djaj. Jur nekoliko ljet čuvam ideju, da insceniram kraći igrokaz na gradičanskom jeziku za našu Čitaonicu, od kih 20 minutow. To mi je bila i ostala velika želja. A vam željim da ovi jubilarni dani pučkoga teatra ostanu vam u spominku i mi vas pozivamo i na XXI. Dane, kad ste vi uvijek dobrodošli u staru domovinu. Željim vam, vašim obiteljem, našemu festiva-

lu, našim obiteljem puno zdravlja, puno sriče, blagoslova, i da se vidimo i kljetu, i tako sve, dok budemo mogli dojti!

Tako se i rastajemo s prijatelji, vidimo se najprije u majušu u Gradiču, a potom, za jedno ljeto, ponovo u Hercegovcu!

- Timea Horvat -

Picollo teatar iz Staroga Grada

Trenutak darovanja sa Židanci

TRAJŠTOF – Hrvatsko kulturno društvo i Znanstveni institut Gradičanskih Hrvatov Vas poziva na predavanje dr. sc. Zdenke Weber pod naslovom *Hrvatsko-austrijske glazbenе veze u 19. i 20. stoljeću*, 19. marciuša, u srijedu, od 18.30 u Trajštof, u Socijalni centar (Flugplatzstrasse 8).

Referat more biti zanimljiv i za šopronske Hrvate zbog plemičke obitelji Pejačević, ka je svoju prvu palaču imala u Šopronu i ka familija ima velike zasluge u kulturnoj ter graditeljskoj povijesti grada Šoprona. Iz te familije potječe i Dora Pejačević (na slici), hrvatska skladateljica, a prik te povijesne poveznice imaju šopronski Hrvati i prijateljske kontakte s gradom Našice. Muzikalni okvir predavanju će dati Maria Herczeg Lentsch (soprano) i Anja Horvat na klaviru. Potom se svi pozivaju na mali bife.

Fancaško prelo

Fancaška osnovna škola zauzima važno mjesto u kulturnome životu sjevernoga dijela grada, nekada samostalnog naselja. Među najvažnijim godišnjim priredbama valja spomenuti Bunjevačko prelo koje je ove godine priređeno 15. veljače. Na njemu se okupilo umalo petsto gostiju, ne samo s Fancage nego i iz cijele Baje, te okolnih naselja, a za dobro raspoloženje ponovno su se pobrinuli bajski orkestar «Čabar» i vojvodanski Orkestar Gravija.

Prelo je društveni događaj gdje se naraštaji mogu zajedno veseliti. Fancažani mogu biti ponosni na očuvanje pradjedovske kulturne baštine. Tako se bunjevačka kultura, tradicija,

U programu su nastupili učenici fancaske osnovne škole

ples, glazba, narodna nošnja i običaji neće izgubiti – reče uz ostalo referentica za kulturu grada Baje gđa Munczig prenoseći riječi

gradonačelnika Róberta Zsigoa.

Kao i svake godi-

Garska izvorna plesna skupina

Najviše se plesalo u kolu

ne, u prigodnome kulturnom programu nastupili su fancaski učenici, a ove godine ugošćena je omladinska i izvorna plesna skupina iz Gare. U nastavku večeri razvilo se nepregledno kolo, plesalo je i mlado i staro, pa je zabava potrajala do zore. Zahvaljujući brojnim sponzorima, nije izostala ni bogata nagradna igra, tombola.

Prema riječima ravnatelja Jose Ostrogonca, posjetitelje iz godine u godinu najviše privlači ugodaj fancaskoga prela koje se priređuje već više od deset godina, te omiljena plesačnica.

S. B.

Foto: Antun Gugan

Lakomac 2014

Pokladna zabava kalačkih Hrvata

Novi susret podunavskih Hrvata-Raca

Hrvatska samouprava grada Kalače osmu godinu zaredom priredila je pokladnu zabavu kalačkih rackih Hrvata pod nazivom Lakomac. Na zabavi koja je održana 1. ožujka u auli Katoličke ustanove, okupilo se umalo 250 gostiju. Prvi Lakomac, sukladno tradiciji, organiziran je na Debeli četvrtak (dan iza Čiste srijede, toga se dana peku fenci, pojedu se ostaci masnih pokladnih jela, op. a.), ali je zbog organizacijskih poteškoća – budući da je poslendantom teško bilo organizirati sudionike programa i orkestar, premješten na subotu prije – reče nam zastupnik Stipan Perić, jedan od glavnih organizatora.

Bio je to nastavak prošle godine pokrenutog susreta podunavskih Hrvata-Raca s nastojanjem organizatora da dušnočke, baćinske i kalačke racke Hrvate poveže s onima preko Dunava. Ovoga puta ugostili su Hrvate-Race iz Tukulje, što je bila dobra prigoda za upoznavanje pjesama, plesova, običaja jedni drugih, te za njegovanje zajedničkog im hrvatskog jezika.

Nakon intoniranja mađarske i hrvatske himne okupljene je na mađarskom jeziku pozdravila zamjenica predsjednika Hrvatske samouprave Monika Marko, a na hrvatskom studentica Vivien Sarvaš, među njima posebno konzulicu- geranticu Republike Hrvatske u Pečuhu Ružicu Ivanković, prvog tajnika Veleposlanstva Republike Hrvatske u Budimpešti Berislava Živkovića, predsjednika HDS-a Mišu Heppa, predsjednika SHM-a Josu Ostrogonca, predsjednicu Bačkog ogranka SHM-a Angelu Šokac Marković, gradonačelnika Ferenca Töröka, te predsjednike odnosno predstavnike hrvatskih samouprava od Aljmaša preko Baškuta, Baje, Dušnoka i Baćina do Tukulje, kao i sudionike programa, te sve goste. U prigodnome kulturnom programu aljmaški KUD «Zora» predstavio se spletom bunjevačkih plesova, tukuljski pjevački zbor «Komšije» hrvatskim pjesmama svog užeg zavičaja i Hrvata u Mađarskoj, a kalački ženski Pjevački zbor «Ružice» uz dvojicu članova muškoga Pjevačkog zabora «Dobri prijatelji» zajedno su otpjevali dalmatinske hrvatske pjesme u pratinji TS «Bačka» iz Gare. Program je zaključen nastupom aljmaškog KUD-a «Zora» slavonskim hrvatskim plesovima .

Zamjenica predsjednika Hrvatske samouprave
Monika Marko i studentica Vivien Sarvaš pozdravljaju goste

Nakon programa povelo se veliko kolo koje je cijelu dvoranu diglo na noge. Na prelu se okupilo umalo 250 gostiju, sudionika i uzvanika. Zajednička večera popraćena je zvucima tambure, a okupljene je i u nastavku večeri zabavljao garski tamburaški sastav «Bačka». Osim gostujućih plesača i članova Plesnoga kruga «Ve-

Kalački ženski Pjevački zbor „Ružice“ i članovi muškoga
Pjevačkog zabora „Dobri prijatelji“

seli Raci», plesu se pridružilo i velik broj gostiju, bilo da je poznavao pjesme i plesove bilo da se tek upoznavao s njima, jer kolo svojim ritmom jednostavno poziva na ples.

U stankama je bilo prilike i za upoznavanje, druženje, a oko ponosni izvlačena je

tombola s vrijednim darovima. Pedesetak ponuditelja, mjesnih poduzetnika, podružnica, tvrtki i pojedinaca darivalo je nagrade, a glavna nagrada bila je desetodnevno ljetovanje na otoku Viru u Hrvatskoj u pansionu Sándora Kollánya.

Dobro raspoloženje potrajalo je do zore, a kalački Hrvati već razmišljaju o novom susretu rackih Hrvata koji će se održati u okviru 20. podunavske smotre folklora u lipnju ove godine.

Pjevački zbor „Komšije“ Tukulja

S. B.

Snimke: Stipan Perić

FIĆEHAZ – Zbog nesretnog događaja u selu mjesni dječji vrtić odlučio se na humanitarnu akciju, naime jedan od njihovih polaznika, trogodišnji dječak Bence, 15. veljače pretrpio je velike opeklane. Velik je dio njegova tijela ozlijeden, i nalazi se u pečuškoj bolnici, gdje ga čeka nekoliko operacija. Voditeljica fićehaskoga dječjeg vrtića Erika Nemet pokrenula je humanitarnu akciju za prikupljanje novaca. Osobe koje su u prilici pomoći, mogu osobno predati svoj doprinos u fićehaskome dječjem vrtiću ili uplatiti na otvoreni bankovni račun: Bak és Vidéke Takarékszövetkezet Murakeresztr Ki-rendeltség – 74000535-10017423. Podrobne informacije mogu se dobiti na telefonu 93-369-638 kod voditeljice dječjeg vrtića.

POGAN – Hrvatska samouprava i Hrvatska narodnosna udruga toga naselja 15. ožujka, s početkom u 17 sati, u mjesnoj Seoskoj kući organiziraju kušanje bošnjaka jela. O ugodnom raspoloženju pobrinut će se Orkestar Vizin i „Snaše iz Pogana”.

BUDIMPEŠTA – Narodnosni će izbori biti tema okrugloga stola u Croaticinoj priredbenoj dvorani u utorak, 18. ožujka, u 14 sati. Izlagači susreta jesu ministar vanjskih poslova Zsolt Németh i zamjenik državnog tajnika za narodnosne i civilne društvene odnose pri Ministarstvu ljudskih resursa Csaba Latorca. Domaćini su Hrvatska državna samouprava i Croatia neprofitni d. o. o.

HRVASTKI ŽIDAN; UNDA – Suprotno najave u prošlom broju Hrvatskoga glasnika, prošle nedelje na Undi je otpovidan nastup židanske kazališne grupe. Umjesto toga Židanci će undansku publiku razveseliti svojim kusićem *Koliko smo, to smo* iz pera Augustina Blazovića, 23. marcijsa, u nedelju, početo od 14.30 ure, a u Petrovom Selu predstava se začme isti dan, od 19 ure.

PETROVO SELO; NARDA – Slijedeći tajden se ganu teatarska kola i iz Petrovoga Sela, i na premijeru aktuelnoga kusića Igrokazačko društvo poziva sve zainteresirane u Nardu, 23. marcijsa, u nedelju otpodne od 14.30 ure začeto. Šalnu igru u tri čini s jačkama, pod naslovom *Inka zlato*, napisao je Uzlopac Mirko Sinovac, od kinči indijanarova. Igrokaz broji šesnaest glumcev, redateljica je dugoljetna peljačica Igrokazačkoga društva Ana Škrapić-Timar. Domaćini će moći viditi komediju samo po postu.

Maskenbalovi...

„Krlezin“ ravnatelj Gabor Győrvári

Jedan od najveselijih događanja kroz godinu od mnogobrojnih veselih, u Hrvatskom vrtiću, osnovnoj školi, gimnaziji i učeničkom domu Miroslava Krleže jest pokladno okupljanje oko školskog i vrtičkog maskenbala. Tako je bilo i 27. veljače. Rano prijepodne u vrtiću, a kasno prijepodne u školi. U školskoj svečanoj dvorani okupilo se mnoštvo djece, sve je vrvjelo od maska, pjesme, šarenih boja i odijela. I djeca i nastavnici bili su obučeni kako i priliči tom važnom događaju. Naravno, bio je to hrvatski maskenbal, a kakav drugi bi mogao i biti u Hrvatskoj školi Miroslava Krleže. Posebno oduševljenje izazvao je ravnatelj škole koji se obukao u originalno odijelo, a ni nastavnici nisu zaostali. A djeca, što kazati. To se ne može ispričati, to treba vidjeti i doživjeti, kaže mi profesor Ákos Kollár, koji je nazočio svemu i, kao i uvijek, fotkao za Hrvatski glasnik. Dio raspoloženja vidite na priloženim fotkama.

Teta Branka

Foto: Ákos Kollár

Mala stranica

Stota obljetnica smrti Antuna Gustava Matoša

Prije točno 100 godina, 17. ožujka 1914., umro je veliki pjesnik, novelist, feljtonist, eseist i putopisac Antun Gustav Matoš. Hrvatski književnik rođen je 13.

lipnja 1873. u selu Tovarniku. Kada je Matoš imao dvije godine, njegova se obitelj seli u Zagreb, gdje mu je otac radio kao učitelj. U Zagrebu je pohađao pučku školu i gimnaziju, učio svirati viononcelo. U hrvatskoj prijestolnici (1892) u časopisu *Vienac* objavljuje svoju novelu *Moć savjesti*, međutim književni rad mora prekinuti jer je 1893. unovačen i poslan u Kutjevo na odsluženje vojnog roka. U Zagrebu je započeo vojnu školu, ali dezertira jer ne podnosi vojnu stegu, zbog toga dospije i u zatvor. U Beogradu živi boemski, a poslije boravi u Münchenu, Beču, Ženevi, Parizu, zatim se vraća u Beograd, te u Zagreb. U Zagrebu umire u bolnici od raka grla. Pokopan je na zagrebačkome groblju Mirogoju. Najpoznatija su mu djela: Iverje, Novo Iverje, Ogledi, Vidici i putovi, Umorne priče, Naši ljudi i krajevi, Tri humoreske, Moralist i druge satire, Pečalba.

Književni kutak

Antun Gustav Matoš: GOSPA MARIJA

Ima jedna mala gospa Marija,
Što sve mi draža biva što je starija.
Jer ona me je prvog trudno rodila,
Za ručiću me slabu prva vodila.
Prva me na ovom svijetu volila,
Prva se za mene Bogu molila,
Kupala me suzom,
Bog joj platio,

Andeo joj suzom suzu vratio,
Dojila me mljekom svoje ljubavi,
Učila me ovaj jezik ubavi,
Kojim ču i onda slatko tepati,
Kada ču za plotom možda krepati.
Samo tebe volim, draga nacijo,
Samo tebi služim, oj, Kroacijo,
Što si duša, jezik, majka,
a ne znamen,
Za te živim, samo za te, amen!

Razglednica iz Hrvatske

Tovarnik

Rodna kuća A. G. Matoša

Ako ne znate gdje se nalazi ovo malo mjesto, malo ću vas uputiti. To je prekrasno selo na samoj granici Hrvatske sa Srbijom. Značajno je po tome što su mu sve ulice pod pravim kutom. Cijelo selo je potpuno ravno (to Slavonci ne čudi, ali nekome će biti zanimljivo). Tu je rođen poznati pisac Antun Gustav Matoš. Njegova je rodna kuća obnovljena i uskoro će biti postavljena stalna izložba o životu i djelu tog književnika.

Znate li

da je Antun Gustav Matoš, jedan od najistaknutijih hrvatskih književnika u Hrvatskoj, u sedmom razredu gimnazije (mala gimnazija) pao čak iz tri predmeta: propedeutike, fizike i hrvatskoga jezika.

Prvi put dječji fašnik u Keresturu

Vesela, duga povorka oživila je keresturske ulice 1. ožujka, naime u selo je stiglo mnoštvo malih gostiju iz čarobnoga svijeta bajka Snjeguljice, Trnoružice, Petra Pana, Harry Pottera i ostalih. Keresturska Hrvatska samouprava u suradnji s mjesnim domom kulture priredila je dječji fašnik želeći stvoriti tradiciju kakva već odavno postoji u susjednome Medimurju. Na dječji fašnik okupilo se više od 200 sudionika iz okolnih mjesta, iz Šomodske i Željezne županije te iz Međimurja.

Keresturska su djeca već više puta gostovala na dječjem fašniku u Međimurju koji im se jako dopao pa je stoga Anica Kovač, predsjednica keresturske Hrvatske samouprave, predložila da se to organizira i u Keresturu.

– *Bili smo već nekoliko puta u Međimurju na dječjem fašniku. Bio je prekrasan događaj za našu djecu, a i za nas odrasle. Mnoštvo djece nađe se na jednome mjestu, obuku se u razne maske, što im je iznimno zanimljivo, veselo, igraju se zajedno, druže se, a preko njih se druže i njihovi roditelji. Naša je samouprava odlučila da će organizirati nešto*

Ravnateljica je postala zlobna mačeha

slično. Kod nas još nema takvog običaja kao u susjedstvu, ali željeli bismo i mi stvoriti tradiciju – kazala je predsjednica.

Na dječjem fašniku sudjelovalo je 213 djece i nekoliko odraslih (pratitelji) iz Egyházashetyea, Serdahela, Iharoša, Fiéhaza, Tiloša, Belezne, Telekesa, Preloga i Keresa. U dugačkoj povorci hodali su mornari, vještice, patuljci, madioničari i likovi raznih dječjih filmova. Na ulicama su ih domaćini nudili kolačima, krafnama, pićem. U domu kulture razne družine prikazale su šaljive i vrlo kreativne programe. Mornari su uz pjesmu čistili palubu, madioničari iz filma Harry Potter izvodili magije, patuljci su tražili Snjeguljicu, bubenjari svirali vesele pjesme, plesale su vještice, ovčice, dalmatineri, štrumfovi štrumfali i moglo bi se nabrajati još dugo.

S vrlo kreativnom maskom ovčice stigla je družina iz Preloga i Draškovca, njih su pra-

Družina iz Hrvatske

od nekog materijala i tako je izrađena maska ovčice. Djeca se vesele maskama, veseloj glazbi, šarenilu i druženju – kazala je gđa Puklavec.

Nakon povorke i nastupa na pozornici doma kulture slijedila je plesačnica uz glazbu keresturskih tamburaša i kušanje finih krafna.

beta

Mačkice, voditeljice programa – Laura Tišlerić i Šara Novak

Povorka po selu

Dombovarsko kolinje

Dombovarska hrvatska, njemačka i armenska samouprava, kao što je uobičajeno, 8. veljače zajedno su priredile kolinje u restoranu Kemping u Gunarašu. Na priredbu su stigli i predstavnici prijateljskoga grada Vira.

Na kolinje se prijavilo sedam družina, koje su svinjokolje počele u 7 sati na uobičajen način, kušanjem rakija. Većeg dijela posla su se primili pripadnici hrvatske narodnosti, nadjenuli kobasice i krvavice. Pripadnici njemačke narodnosti pripremili su mesnu juhu i pečeno meso, a Armenci su bili majstori u izradbi sarme. Na priredbu su stigli i gosti iz matične domovine, iz prijateljskoga grada Vira. Njihovu je izaslanstvo predvodio Miroslav Glavan, predsjednik općinskog vijeća grada Vira. S njima je stigao i glazbeni sastav Trio Nandino, koji je tijekom dana s prekrasnim dalmatinskim pjesmama stvorio ugodan ugodaž za svinjokolje. Pečena jetra s lukom, pečeni bubrezi s pečenim mozgom, pečeno meso sa svježe ispečenim kruhom bili su jedinstveni gastronomski specijaliteti i za dalmatinske goste.

Na večernji program stiglo je umalo 280 gostiju. Okupljene su pozdravili predsjednici narodnosnih samouprava Gabor Varga-Stadler (hrvatske), Róbert Glaub (njemačke), Attila Farkas (armenske) te kandidat parlamentarnih izbora Peter Tigelmann i sadašnji parlamentarni zastupnik Árpád Potápi. Na priredbi je bio i Sevan Serkesia, predsjednik Armeniske državne samouprave, i dopredsjednik Aleks Avanesian.

Miroslav Glavan, predsjednik virskog općinskog vijeća, izrazio je zadovoljstvo što je došlo do ponovnog susreta, te da se iz godine u godinu proširuje suradnja između dva grada. Program je započeo kušanjem rakije, a nastavlja se kušanjem svinjokolskih specijaliteta, od pečenog mesa do kobasice i krvavica. Nakon večere slijedila je zabava uz glazbu sastava zabavne glazbe Treff Duó i zadarskog Trija Nandino. Zabava je potrajala do sitnih sati uz vrijedne tombole i druženje okupljenih.

-hg-

Foto: Gábor Varga-Stadler

Katoljske fašange

U sjećanje mi dopiru katoljski šokački Hrvati, od kojih su već neki odavno otišli na vječno počivalište, katoljsko groblje. Kako su se oni znali veseliti u Planini, kada su slavili fašange, a tek kada bi raspleli priču o katoljskim ženskim pokladama.

Za mene je to novi i prvi put doživljeni čarobni svijet priča o ženama koje su se uputile u svoje vinograde same, da se vesele do večernjih sati. Na povratak u selo navratile bi u seosku kremu i veselile se do kasno u noć. Bio je to njihov pokladni dan, ženske fašange.

A kako je bilo pokladno veselje u Katolju ove godine, priča mi Marija Gugan. I ovo-godišnje pokladno veselje organizirala je Hrvatska samouprava, na čelu s predsjednicom Ružicom Ivanković. Nebo je bilo blagonaklonjeno Katoljcima i kukinjskom KUD-u Ladislava Matušeka. Nije se išlo u Planinu, daleko je, a i plašili su se kišnih kapi... Mnogi su se Katoljci obukli, a i njihova djeca, unuci koji su ih toga dana obradovali svojim posjetom. Oni koji se nisu obukli, izašli su na ulicu ispred svojih kapija znatiželjno gledajući veseljake, nudeći sudionike mimohoda vinom, rakijom, kolačićima... Na kraju sela i ulice kod Kasapovićeva trga zapaljena je velika pokladna lomača oko koje se razvilo kolo. Sa smrjam dana uputili su se veseljaci u mjesni dom kulture gdje su se okrijepili toplim čajem i vinom te kolačićima koje su ispekle Marija Kovač Ivanković te Anča i Anka Divljak. Zatim je počeo folklorni program na pozornici doma kulture. Nazočnima se obratila predsjednica Hrvatske samouprave Ružica Ivanković. Spomenuti KUD i ovaj put oduševio je gledatelje. Pozornica je bila prepuna svirača, plesača, osmijeha, a narodna je nošnja blistala. Nakon programa slijedilo je druženje uz okrepnu, a potom Pokladni bal, ove godine uz Orkestar Juice, do ranih jutarnjih sati.

-hg-

Foto: Katalin Polić Erdorf

PLAJGOR – Hrvatska samouprava dotičnoga sela srdačno Vas poziva na Hrvatski izborni skup, 17. marcu, u pondiljak, s početkom od 19 u mjesni kulturni dom. O registraciji na izbornoj listi i drugi važni pitanj u svezi državnih izborov informirat će skup dr. László Tóth, peljač Ureda Samouprave grada Kisega, Vince Hergović, zastupnik Hrvatske državne samouprave i Andraš Handler, kandidat iz Gradišća na Hrvatskoj državnoj listi.

Starinske poklade u Katolju

Dana 4. ožujka u domu kulture okupljali su se stari, a i pripadnici mlađih naraštaja kako bi priredili poklade za stare, i to samo za žene koje ne mogu ići u planinu. Čudo je da mogu »dotapati« s batinama ovamo. Na tom pokladnom veselju nema nijednog muškarca, samo žene. Tako mi stariji čuvamo još stari običaj.

Svatko je donio ponešto u košarkama: vina, likera, rakije, kolačića, slatkiša i slanih pogačica. Nije nas bilo mnogo, samo 14jer su neki bolesni.

Dvije mlađe žene, Anča Ivanković i Katica Erdorf, stajale su na vratima pitajući mogu li i one doći. Naravno, to su »fašange« za žene.

Bile su i Mađarice među nama, pa smo pjevale hrvatske i mađarske pjesme.

Jelo se, pilo, pjevalo pa malo zaigrale no ne uz svirku nego uz pjesmu. Mađarica Ica Meha željela je da joj napišemo mađarskim slovima tekst kako bi mogla naučiti i ona, pa nagodinu pjevati zajedno s nama.

Tako je prošlo pokladno veselje u Katolju.

Guganka

Foto: Kata Polić Erdorf

Hrvatski izborni skup

**Srdačno Vas pozivamo na hrvatski izborni skup
22. ožujka 2014. godine, s početkom u 14 sati.**

Mjesto:

Dom kulture
9799 Petrovo Selo, Rákóczieva 10.

Program:

- Forum kandidata za parlamentarne izbore 2014. (Hrvatska državna lista)
- Izborni skup
- Kulturni program

HRVATSKA DRŽAVNA SAMOUPRAVA

Ritič, poklade i Kozar

U organizaciji kozarske Hrvatske narodnosne samouprave, počev od njezina utemeljenja organizira se pokladno okupljanje kozarskih šokačkih Hrvata i njihovih simpatizera. Tako je bilo i ove godine 23. veljače, kaže nam Ana Andres, dopredsjednica Hrvatske samouprave. Kozar je danas predgrađe velikoga grada, ostalo je staro selo na brežuljcima, izdignuta crkva koja svojim izgledom i pogledom s proplanka oko nje dočarava cijeli ovaj kraj. Novogradnja je opkolila Kozar, približila ga Pečuhu, i odnaredila Hrvate, koji se posljednjim snagama odupiru čuvajući još uvijek šokački divan, vjeru, običaje i sjećanja... Tako i sjećanja na poklade u kozarskom Ritiču, u podrumima i vinogradima u kojima su se veselile stare Kozarkinje na ženske fašange. U tom selu djeluje jedan od malobrojnih narodnosnih vrtića u Mađarskoj, u kojem se odvija odgoj i na hrvatskom jeziku. Ovogodišnje već tradicionalno pokladno okupljanje Kozaraca, ženske poklade, održane su u sklopu programa kojem su organizatori dali ime „Poklade su, milo janje moje, barem da su u godini troje“. Veselje je započelo u popodnevnim satima. Povorka, prema običaju, krenula je kroza selo uz pjesmu i ples, a potom je u mjesnom domu kulture priređen bogat folklorni program uza sudjelovanje KUD-a Zora i mađačkog Orkestra Poklade, pečuškoga Ženskog pjevačkog zbora „A. Šenoa“ i Orkestra Vizin. Bilo je kolača i kolačića veselja i pjesme, plesa i zabave. Nakon programa slijedilo je druženje i ples uz «Vizinovu» glazbu.

Foto: Ana Andres

PINČENA DOLINA – Po informaciji Tamáša Várhelyia, farnika sel u Pinčenoj dolini, 18. marcu, utorak, od Narde do Petrovoga Sela čekaju stanovnici i crikveni prepostavnici na biškupsku vizitaciju. Dr. András Veres, sambotelski biškup, prvi put pohadja u cijelini Pinčenu dolinu. Svoj posjet će začeti u devet uri u petrovskoj kapeli, potom će se najti s vjerniki, učitelji, posjetit će dvi zgrade Dvojezične škole, a u 11 uri će se najti u Općinskom uredu s Agicom Jurašić-Škrapić, načelnicom sela, i zastupnikom Samouprave. Potom će svoj put nastaviti u Pornovu, kade će se strefiti s mališani u čuvarnici, pomolit će se s vjerniki skupa i takaj će ga primiti seoski zastupnici. Za petrovskim objedom i posjetom čuvarnice, u 13.45 uri po programu u Hrvatski Šica, potom u Gornjem Četaru i Kerestešu moli s vjerniki, savjetuje se sa zastupnik i seoskim peljači. U nardanskoj crikvi u 16.30 uri čekaju biškupa vjerniki na skupnu molitvu, potom će se riči izminuti s Kristinom Glavanić, načelnicom, i Julijom Bošić-Nemet, predsjednicom Hrvatske samouprave. Zbogomdavanje Pinčenoj dragi slijedi u 17.30 uri.